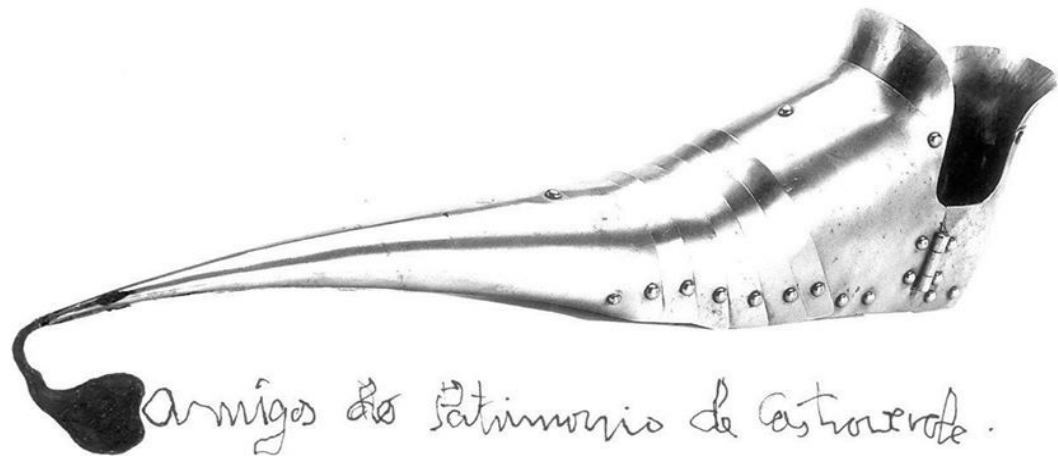

XV
ANIVERSARIO
ASOC. AMIGOS
DO PATRIMONIO

DE
CASTROVERDE
ACTIVIDADES
2016-2020

REFERENCIA AOS QUINCE ANOS DA ASOCIACIÓN (2005-2020)

O próximo día 5 de novembro cúmprense 15 anos que se constituíu a **Asociación Amigos do Patrimonio de Castroverde / Castro Verde**, non quero repetir aquí o que se comentou cando celebramos o décimo aniversario, que se pode ver en:

<https://amigosdopatrimoniodecastroverde.gal/wp-content/uploads/sites/19/2015/10/X-ANIVERSARIO.pdf>

<https://amigosdopatrimoniodecastroverde.gal/2015/10/23/celebracion-x-aniversario-da-a-sociacion/>

Daquela foron outras as circunstancias, tiñamos máis euforia e, non tiñamos enriba de nós a pandemia que este ano nos obriga a celebrar virtualmente o 15 aniversario, sen roteiro, sen xantar e sen a alegría que teríamos sen non foran as circunstancias que todos coñecemos.

Temos que simplemente agradecer a todos/as socios/as que nos acompañaron ao longo de todos estes anos, cadaquén participando da maneira e xeito que puido ou soubo. Algúns asistindo mensualmente ás diferentes actividades, outros axudando na organización das diferentes actividades e de diversas maneiras, agradecemento para os/as que non poden participar pero están presentes como socios e *cunha lembranza especial para os que nos deixaron*, que non imos nomear, mais temos moi presentes na nosa memoria.

Dicir que Continuamos celebrando roteiros e facendo o mantemento dos que se sinalizaron no noso concello. Seguimos celebrando os Irmandamentos, o Encontro anual de Asociacións, aínda que este ano non o puidemos celebrar. Andamos na recuperación de cruceiros, nesas andamos, na recuperación da Fortaleza, de Soutomerille..., do que realmente non sabemos como está a situación xurídica e as

negociacións, mais quixeramos que se recuperaran para a *res publica* e para a súa conservación e desfrute sostible.

Debemos salientar a publicación de obras importantes de Socios que, aínda que non as publicou a asociación, forman parte importante da investigación da nosa historia, Castro Verde nas crónicas de Rogelio Reigosa (2017), El Caballero Verde (2018) e A Fortaleza medieval de Castro Verde (2019) de **Ricardo Polín** e Rebelión nos coutos de Castroverde. Vasallos e fidalgos contra os señoríos. séculos XV-XIX de José Luís Díaz-Castroverde Lodeiro, e así mesmo as continuas achegas sobre distintos temas relacionados con Castro Verde publicadas na rede polo socio de Honra, Xosé Mª Gómez Villabella.

Oxalá foramos, A Asociación Amigos do Patrimonio de Castro Verde na súa teima de contribuír a defender e difundir, divulgar e defender o Patrimonio cultural, artístico, monumental e natural, do Concello natural das terras de Castro Verde tal como rezan os Estatutos e a páxina ou revista dixital que temos e, niso andamos amigos/as.e para iso precisamos a colaboración e participación dos nosos/as amigos/as socios/as.

Saúde, Terra, Lingua e Patrimonio

Outoniño de 2020

Manolo Muñiz

PRINCIPAIS ACTIVIDADES DESENVOLVIDAS 2016 -2020

Ano 2016

Xaneiro

- *Roteiro Carballedo-Paderne-Quetesende (Castro Verde – O Corgo).*
- *Xornada sobre recuperación de canteiras (Guitiriz).*
- *Peche Programa LEADER 2007-2013 (Casa Manuel María, Outeiro de Rei).*

Febreiro

- *Colaboración coa Universidade Rural Galega (Guitiriz).*
- *Roteiro Vía XIX coa Asociación Arumes do Corgo (O Corgo – Lugo).*
- *Xornada de debate sobre o decreto 125/2014 que ampara a venda directa de produtos primarios nas explotacións agropecuarias de Galicia (Rábade).*

Marzo

- *Roteiro pola traza histórica do Camiño Primitivo: A Vacariza-Vilalle-Castro Verde (Castro Verde).*

Abril

- *Roteiro por parroquias de Moreira (Vilar), Soutomerille, Vilaxurxo, A Meda e Barredo asistindo á Sociedade Ártabros de A Coruña (Castro Verde).*
- *Roteiro Literario Leiras Pulpeiro (Mondoñedo) coa Asoc. Arcas de Sarria.*
- *Plantación de árbores autóctonas na Veiga do Olmo (Castro Verde).*

Maio

- *IX Encontro de Asociacións Culturais (Neda, A Coruña).*

Xuño

- *Roteiro polo Camiño primitivo asistindo á Asociación Roxin Roxal de Betanzos (Castro Verde).*

- Coloquio-debate sobre o eucalipto (Castro Verde).

Xullo

- Acto reivindicativo de Soutomerille (Castro Verde).

Agosto

- VIII Irmandamento dos Castro Verdes da Península Ibérica (Castroverde de Campos, Zamora).

- Participación na XI Feira Artesá de Castro Verde (Castro Verde).

- Homenaxe a Manolo Gómez Arrojo (Furís, Castro Verde).

Setembro

- Memoria da Chaira Enteira (Outeiro de Rei).

- Participación na XXXIX Romaxe de Irimia (Cercedo, Pontevedra).

- Mesa Provincial dos Camiños de Santiago (Lugo).

Outubro

- Participación na Homenaxe a Quique Casanova (O Corgo).

- IV Festa da Afirmación e Dignidade. Entrega das “Mans de Irimia” ao noso socio e amigo Ricardo G. Polín (Meira).

- Participación no San Froilán Asociativo (Lugo).

- Viaxe por Terras do Bolo (Ourense).

Novembro

- Percorrido por Castro Verde co Clube Valle-Inclán (Castro Verde).

Decembro

- Roteiro das Seimeiras de Queixoiro, coas asociación Pasada das Cabras de Burela e Terras de Lourenzá (A Fonsagrada).

Ano 2017

Xaneiro

- *Roteiro Monte Cubeiro - Bolaño.*
- *Reunión do Foro do Camiño.*

Febreiro

- *Roteiro Friol – Fortaleza de San Paio de Narla – Castelo de Pambre – Vilar de Donas.*

Marzo

- *Roteiro polo río Miño, homenaxe a Manolo Gómez e presentación do libro “O Silencio do Orballo”.*
- *Xornada “A situación do eucalipto na Reserva da Biosfera Terras do Miño”.*

Abril

- *Sessão da IX Geminação – Hermanamiento – Irmandamento dos Castro Verdes da Península Ibérica (Castro Verde do Alentejo - Portugal).*

Maio

- *X Encontro de Asociacións e reivindicación da traza histórica do Camiño Primitivo*

Xuño

- *Encontro xerminal da Rede do Patrimonio Galego no Museo do Pobo Galego.*

Xullo

- *Asistencia ao IV Convivio Cultura Galega na Casa Museo Manuel María.*
- *II Acto de Soutomerille.*

Agosto

- *Participación na X Feira Artesá de Castro Verde.*

Setembro

- Participación na XL Romaxe de Irimia (Vigo, Pontevedra).

Outubro

- Inauguración do restaurado cruceiro de As Cavozas.

- Roteiro D. Rogelio: O Albaredo – Bolaño - Castro Verde.

Novembro

- Roteiro polas igrexas románicas do val do río Tordea - Día do Patrimonio Mundial.

Decembro

- Roteiro Fonsagrada - Candaído.

- Xornadas no Parlamento Europeo (6-9 de decembro).

- Participación no II Mercado de Nadal.

- Participar na convocatoria da Reserva da Biosfera.

Outras actividades

- Seguir a colaborar coa Asociación Terras de Lugo (GDR4), onde somos a vicepresidencia da mesma e formamos parte da Xunta Directiva desde o seu nacemento, no ano 2009.

- Limpeza sinalización de roteiros.

- Castiñeiro Soutomerille.

- Participar en múltiples actividades representando á Asociación.

- Rexistros de Solicitudes e Comunicacions mensuais, etc.

ROMAXE 2017

Ano 2018

Xaneiro

- Entrevista co Sr. Alcalde para falar de: X Irmandamento, restauración cruceiros, cusestións pendentes...*
- Participación na cabalgata de Reis*
- Visita aos cruceiros a restaurar, amosarllos a Pablo Otero. Casas do Monte, Peniñas Brancas.*
- IIª Parte Roteiro igrexas románicas.*

Febreiro

- Visita cultural a Betanzos.*

Marzo

- Roteiro Páramo-Furís de Arriba-Lembrando a M. Go*
- Obradoiro Interpretación do Territorio.*

Abril

- Ver roteiros Monte Cubeiro – Barredo e Soutomerille*
- Visita a Tórdea. Falar cos silleiros*
- Obradoiro.*
- Roteiro Arrubial – Furís de Arriba.*

Maio

- Visita Representación claustro CEIP Sal Lence de A Coruña.*
- XI Encontro de Asociacións.*

Xuño

- Curso Interpretación do Territorio.*
- Roteiro en lembranza de Manolo Pérez.*
- Asistencia Homenaxe Sal Lence*

- Xullo
- Roteiro nocturno-Reivindicando a Torre da Fortaleza e Soutomerille.
- Limpeza de sinais de roteiros
- Agosto
- X IRMANDAMENTO dos Castroverdes / Castro Verde da P. Ibérica.
- Participar na XIII Feira Artesanal.
- Setembro
- Participar na XLI Romaxe.
- Reinauguración / Inauguración Panel Soutomerille.
- Participación na VI Festa de Afirmación e Dignidade.
- Outubro
- Roteiro da Auga polo concello de Guitiriz.
- Viaxe a Terras de Castela. Rememorando aos segadores.
- Novembro
- Roteiro Día Mundial do Patrimonio.
- Decembro
- Participar na III Festa de Nadal.
- Roteiro Paradavella-Alastra e visita ao Museo de Grandas.
- Resultados. Planificación Interpretativa do territorio.
- Outras actividades
- Limpeza sinais roteiros.
- Castiñeiro Soutomerille.
- Participar en múltiples actividades representando á Asociación.
- Rexistros de Solicitudes e Comunicacións mensuais, etc

primeira aparición de
Castroverde
na literatura

El Caballero Verde

Novela histórica orixinal de RESITO VICETTO
(1844)

ANO 2019

Xaneiro

Roteiro pola Vía XIX Castro verde Lugo

Febreiro

Visita Cultural a Monforte de Lemos Monforte.

Marzo

Marcha polo Camiño de Volta na vía primitiva a Compostela (treito da Viña en Terra de Fazais ao albergue A Pociña de Muñiz en Vilar de Cas Lugo –Castro Verde. Lugo

Abril

Viaxe Cultural a Compostela e Padrón . A Coruña

Maio

XII Encontro de Asociacións Sarria . Lugo

Xuño

Roteiro Abres-A Pontenova Abres–A Pontenova - Asturias-Lugo

Xullo

Asisitir á presentación de REBELIÓN NOS COUSTOS DE CASTROVERDE: VASALOS E FIDALGOS CONTRA OS SEÑORIOS SÉCULOS XV-XIX CPI De Castro Verde

Agosto

Participar na XIV Feira Artesá Castroverde Lugo

Setembro

Participar no Encontro anual dos Irimegos. Vilalba. Lugo

Outubro

Roteiro Cádavo –Castro Verde cos da Mariña. Cádavo- Castro Verde.

Museo Lodeiro

Novembro

Roteiro por Guitiriz

Decembro

Asistencia IV Mercado de Nadal e Teatro Castro Verde.

Roteiro A Lastra- O Cádavo Pasada das Cabras.

ANO 2020

Xaneiro

-Rexistro Xustificación Subvención Deputación 2019

-Asemblea 2020

-Ver roteiros de Furís-Páramo e Montecubeiro-Barredo

-Roteiro Furís –Páramo (Ana e Paco- Antón Gonçalves)

-Entrevista co Sr. Alcalde, recoller cartas e deixar follefos Itinerarios.

-Entrevista coa Sra. Deputada de Turismo

Febreiro

-Viaxe a Fereira de Pantón.

Marzo

-Homenaxe a Dona Enriqueta.

Abril

Non houbo actividades por mor da pandemia.

Maio

-Mercar podóns e ver Roteiro Souto. **Non houbo actividade**

Xuño

-De Córneas a Barredo e rematar o de Soutomerille. E ver alternativa roteiro día 20 de xuño.

-Val río Tórdea e Ver inscipción Cellán de Calvos

CASA DO CONCELLO

O pobo de Castro Verde a

Enriqueta Otero
Mestra e guerrilleira

(1910 – 1989)

(Día Internacional da Muller 2020)

- Ver roteiro; Furís_Páramo_Monte Cubeiro- Córneas e debrozar Cova da Valiña e Sartegos de Recesende .

-Xuntanza arredor da figura de Crecente Vega / Ver a Torre de Fortaleza (desastre)
Xullo

-Viaxe Cultural a Sober.

-Rexistro solicitude concello vello e falar da xustificación dos gastos das visitas aos roteiros.

Reunión da Xunta Directiva

Concello Vello.

-Ver cruceiros da Queimadiña. Barreiros (San Cosme) .

-Acompañar aos de TVE Repor.

-Ver Roteiros con Luís para a xustificación de gastos de mantemento dos mesmos.

Agosto

Sen actividades

Setembro

-Roteiro capela das Neves-Bolaño.

Outubro

-SAN FROILÁN 2020_Cultura e Tradición no Camiño IV.

-Xustificación Subvención Concello 2020.

-Ricardo Polín Embaixador do Camiño Primitivo.

SUSPENSIÓN DO ROTEIRO A GUITIRIZ E DO QUE QUEDA DE ANO (21-10-2020)

Referencias de actividades nos seguintes enlaces web:

<https://es-es.facebook.com/amigospatrimoniocastroverde/>

<https://amigosdopatrimoniodecastroverde.gal>

AULA

CRECENTE

VEGA

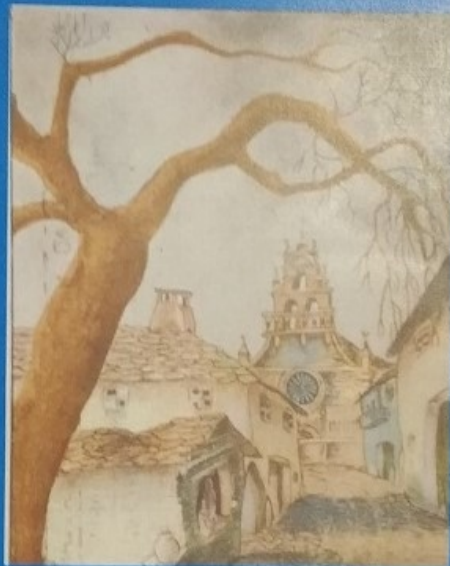

**NOMEAMENTO A RICARDO POLÍN
COMO EMBAIXADOR DO CONCELLO
DE CASTROVERDE NA PROMOCIÓN
DO CAMIÑO PRIMITIVO**

Presentación dixital de:
***“Camiño Primitivo:
12 séculos de historia
en 30 anos de memoria”***

(mostra retrospectiva sobre a recuperación da vía primitiva
en Castroverde desde 1990)

VENRES 30 DE OUTUBRO ÁS 12:00 H
NO SALÓN DE PLENOS DO CONCELLO
(AFORO LIMITADO)

CONCELLO DE
CASTROVERDE

Xacobeo 2021

XUNTA
DE GALICIA

SAÚDE

TERRRA

LINGUA

E

PATRIMONIO

CASTRO VERDE A COMENZOS DE OUTONIÑO, SAN MARTIÑO OU NOVEMBRO DE 2020